

LA TRALLA

Surt el divendres

Canuda, 15, pral.

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realisa la Unió, tenen el dret y'l dever de cooperarhi tots els catalans moguts per las aspiracions del Nacionalisme, qualsevulga que sia llur pensar y sentir en materias relligiosas, politicas y socials. (DECLARACIÓ DE LA VII ASSAMBLEA DE LA UNIÓN CATALANISTA).

Què fem ab la República!

Nosaltres que hem afirmat molts cops que 'ns té molt sense cuydado la direcció del Estat espanyol, puig no creyém que la República pugua esser més hàbil que la Monarquia pera corretejar els defectes de la rassa dominant; nosaltres que volém llibertat, molta llibertat pera 'ls homes y que per lo tant la desitjém pera 'l nostre poble ab preferència á cap d'altre, veuríem ab goig que 'ls republicans sortissin de la seva desorientació y fessin quelcóm de pràctich pera 'l nostre poble. Voldríem que les energies dels republicans catalans no 's perdessin com are's perden en el buyd de la inutilitat.

Pero com que veyém ab pena qu'els nostres republicans pérden miserablement el temps; com que 'ls veyém massa dócils deixantse portar per homes que de republicans no 'n tenen res; com que estém segurs de que un moviment revolucionari no trobaria resó en les altres regions del Estat, podém ben alt cridar als nostres republicans: ¡Y bé, companys, que fem ab la República!

Cap republicà me podrà respondre; ni un podrà dirme que es lo que esperém pera 'l va-y-tot; ni un d'ells sab que es lo que cal esperar, ni per quin medi arribarán á fer triomfar les idees republicanes.

Donchs es ben clar que 's pert el temps; que passen els dies y el nostre poble no avensa; que'l partit republicà no fa més que organitzar-se cada dia, lo que vol dir que sovint se desorganisa; avuy se anuncia una dissensió, demà la deserció d'un grupo, demà passat la dissolució d'un centre.

Y si bé es cert que 'l partit republicà es una forsa á Catalunya, nosaltres preguntém de que aprofita aquesta forsa y quins beneficis y progressos socials ne recullim.

Me plau quan escrich parlar per exemples. Vuy, donchs, cridar l'atenció dels republicans catalans sobre un fet que pot ilustrarnos respecte 'l camí que havém de seguir els catalans aymants de la llibertat.

El partit republicà es un enemich incontestable dels governs monàrquichs y ab tot, el govern no li te cap por al partit republicà, perque el veu indecís, desorientat, menat per homes que no son capassos de tomar estrades.

En cambi l'heu vist tots, al govern, tremolant de por devant del gran moviment de solidaritat. Li fa por, si, la unió dels catalans reclamant els drets de Catalunya; li li fem por units en un mateix gran desitj de lliberació pàtria.

Y es que un moviment social es en aquests temps una amenaça major que no pas un moviment polítich, y lo que no podrien fer tots els partits de per sí, ho farà facilment tot un poble que, com el català te conciencia de sos drets, y 'l valor de les seves conviccions.

Aquest es el moviment que cal fer avuy. La República la tindré quan volguém si som forts en nostres devers de catalans. Fem de primer la Catalunya progressiva que tots volém; constituíhla prenent patró dels pobles més avensats; reclamém els drets ab energia y enteresa y ja veureu com quan siguém tots concients de lo que tenim dret á esser, ab un darrer esforç tindré la República ó lo que en aquells temps representi y sia més democracia, progrés y llibertat.

GNOM

El propietari del "Diario Universal"

El més morral de tots

que los desendientes juntos de tu prole sin desencia, me tiro y te notifico por última vez primera que te pases esos ojos por la indumentaria terna que se trae el cuerpo d' este individuo de la nueva. —¿T' has enterao Tressoles? pues aprende la monserga. Te promito que me mires y arreparas bien la muestra de estatura, de ocho palmos y mirímetros que lleva, para que dispues medites que hay un hule en esa tierra, que convierte en picadillo y en pedazos de trageta, y los enciende con mistos de los de la Cerillera, al primero de vosotros de la policía vieja, que me diga oste ni moste, y no se calle la lengua. Eso para que te enteres, y endispues para que veas que en los nuevos hay riñones, y diznidaz y vergüenza. No tolero que te acerques ni á un kilómetro siquiera, si me ves por el Gobierno, ú á la Rambla ú á la Peña. Que pá alternar con nosotros y saludarnos de cerca, hay que ponerse unos guantes que no teneis la secreta. —¿T' has enterao Tressoles? pues apunta la indirecta. —Casi no sé que decirte si tirá 'l sombrero á tierra y hacer pinyas desseguida, ó decirte, que vergüenza tengo más que tu familia y tus padres y tu suegra, para que veas d' un golpe, que aquí, los de la secreta, tambien tenemos el fetje grande como el de la nueva, esto viene de la rabia y aquí haceis la bugadera, porque veis la simpatia que Barcelona 'ns demuestra, convencida dels servicios que n' els vacinos se presta. Lo del carrer de Fernando las bombas de Vallvidrera, las del Coll, las de las Ramblas, todo, vaja, en fin enseña que la pudo sabe siempre donde tiene la má drete, y vosotros... molt planchados, mucho xarol, mucha gresca, y nunca descubris nada, ni agafais á cap mossega, ni conoeis cap tinglado dels terroristas de fuerza. —¿Me has comprendido Manolo? donchs sou uns guardias de pega, y es ful el vostre uniforme y todos sois unos pelmas que ni mereceis más taba ni me arribais á las suelas.

Sonan quatre clatellades que fan un soroll qu' engresca, la gent fa rotllo y s' ho mira y 's fa un rato de brometa. Aixó passa cada dia y 'l Govern que se n' entera riu y calla, y aquest poble que sua, trevall y pena, afluixa per els del orden centenars de mils pessetes ¡que suposan casi sempre l' estalvi de pá y miseria!

PEP DE LA TRALLA

La nostra policia

—Yo, que me llamo Manolo, que no soy un cualequiera, que he tenio pare y mare de más chipén y vergüenza

Universitats: no Presiris

Als catalans se 'ns vol regalar un presiri que per disposició del Govern serà al castell de Figueres.

A altres terres tal volta això seria considerat com un benefici: aquí havem de considerarho com una befa.

Se tracta de traslladar els presiris de Ceuta y Melilla a la capital del Empordà.

Els catalans tots devém pensar lo que es un presiri pera protestar del sol intent de portar a cap semblant monstruositat.

Aquesta terra, la nostra Catalunya, no es lloch apropiat pera tal mena d'establiments.

Per instint de conservació y dignitat convé que tots els catalans ne protestin del propòsit del Govern, perquè un presiri no es res més actualment que un foc d'infecció social; si en lloch d'esser un perill pera la moralitat pública sigués el presiri un lloch ahont els infelissos que hi han d'anar a raure hi trobessin la manera de dignificar-se; si en lloch d'esser lloch de càstich sigués una casa ahont els elements malejats de la societat hi trobessin son perfeccionament podríam estar joyosos del determini del Govern.

Nosaltres que som, perquè devém y volém serne, imparcials recomanem als nostres llegidors l'article *Recuerdos de una visita al presidio de Sevilla*, publicat en *El Ampurdanés*, de Figueras, del dia 3 del mes que som, firmat per En J. M. Bofill a qui en altres temps havém combatut desde LA TRALLA.

En dit article se fa una descripció de lo que era un presiri 40 anys enrera: Avuy la cosa no ha variat; de manera que la descripció sembla d'una visita feta en nostres dies.

Qualsevol que s'enteri de lo que son semblants coses, per poch amor que tinga a Catalunya aixecará sa veu de protesta pera ajuntarla a la dels figuerenchs.

Are es una bona ocasió pera que la Solidaritat Catalana comenci a actuar pera fer desistir al Govern de son propòsit, y ferli entendre que a Catalunya lo que volém son Escoles, Universitats, elements de progrés, y no presiris, focos de corrupció social que ab son perímetre donen la mida de la bondat dels governants.

FURT

Els picapedrers catalans

Tenim un veritable goig en donar compte de l'acció altament social que acaben de realisar els patrons y obrers picapedrers de Barcelona.

Es sabut que foren els picapedrers els promotors de diverses vagues y aixó dona més relleu a l'acord en que han devingut obrers y patrons, puig les afirmacions que 's desprenen dels reglaments de la nova associació venen a proclamar un cop més la virtualitat del credo catalanista en lo social.

Les Bases del Catalanisme aprobades en magne Assamblea a Barcelona are fa dos anys, parlen de la necessitat de crear tribunals arbitals que ventilin les qüestions entre amos y trevalladors. Parlen dels perjudicis que ocasionen les vagues y especialment als trevalladors y cerquen medis pera evitarles, no pera prohibirles ó impedirles.

Donchs en els reglaments avans anomenats, els obrers y els patrons picapedrers convenen de comú acord en que no s'apelará al medi violent de la vaga sinó quan convingui a abdues parts, capital y trevall, y aixó serà quan s'hagi de resistir l'acció oficial del Estat. Pera despatxar un obrer l'amo denunciará el motiu al tribunal arbitral y pera péndren comunicarà sa necessitat a l'associació.

El tribunal arbitral serà compost d'igual nombre de trevalladors que de patrons, y per sorteig s'el legirá president entre amos y trevalladors, de manera que veurém a cops a un obrer presidint les deliberacions del tribunal y d'altres serà un patró.

LA TRALLA al felicitar als picapedrers catalans per tan culte y avensat acord, crida la atenció dels obrers de totes les arts y oficis pera que segueixin son exemple, ab la seguretat de que la solidaritat entre 'l capital y 'l trevall els serà més profitosa que tots els medis violents de que puguin usar els quals per experiència propia sáben que no conduheixen a res més que a gastar energies inútilment y a fer sacrificis y a sofrir privacions en vá.

El trevallador catalá ha de desenganyarse de les falsetats que fins are li han predicat y dirigir-se d'una vegada cap al fi que cerca, fent ús d'aquells medis que puguin

servir més a son interés y al de la seva classe.

Es fals que 'l Capital sia un enemich del obrer. El capital es una máquina, es un complement del trevall, es un element necessari a les societats y al seu progrés. L'obrer, en lloch de combatrel aquest element deu aprofitarsen, tractanthi, posantli condicions y recullintne concessions, d'amich a amich, com a companys d'una mateixa causa, com a col·laboradors indispensables l'un de l'altre.

Els ódis al burgés, son en general medis polítichs pera ajudar a pujar homes en el cimbori polítich. No abonem a certs patrons que son veritables estira-cordetes y xucladors de sang obrera, pero per aixó mateix fem ressortir la veritable significació del mot Capital, pera que 'ls obrers sápiuen que ell es una part contractant y no un superior gerarquich. En lloch d'odiario deu encaminarlo cap a la realisació del seu fi. Y aixó ho logrerem posantnos nosaltres en el terreny que 'ns pertoca també com a part contractant y no en el camp de la lluyta infructuosa y del disturbi espahordidor que allunya als capitals de la industria, amenant ab una crisi de la qual nosaltres obrers ne forem les primeres víctimes.

Tots els coneixeu els radicalismes dels picapedrers. Tots ho sabém que eren ells els primers en donar el crit de deixar les eynes pera defensar sos drets. Donchs fixeuvos are en que son ells els que d'una manera sàbia y lleal tracten de tu a tu ab el capital y s'entenen y a ben segur que 'n treuran mollos beneficis.

Estudiéulo obrers el pensament social del Catalanisme y féulo pensament social de Catalunya.

La terra catalana es terra sembrada ab llevor de llibertat. Tots els catalans estimen els drets dels homes y no 'ns será difícil, si ho sabém fer, emportarnos la voluntat y la cooperació de tot el poble catalá en la nostra obra d'emancipació obrera.

FIBLA

«Los Sucesos»

Ab motiu d'una fuetada publicada la setmana passada, hem rebut infinitat de visites y lletres demanant que fem una ferma campanya contra 'ls periódichs qu'ab llargues explicacions y apologies, son els incitadors als crims; ab goig ho farém, sobretot després d'haver vist *Los sucesos* del dissapte ahont hi ha un gravat representant En Morral fabricant la bomba.

Nosaltres, que no tenim la virtut d'En Nakens y que creyém que 'l dit periódich no té un fi polítich (més ó menys abonable) sinó un fi económic, denunciém a la autoritat que correspongui 'l fet de que *Los sucesos* havia vist a 'n En Morral construint la máquina destructora d'ignocents.

Aixó en quan a ferho sapiguer a l'autoritat.

Are, a nostres llegidors podém avensar que la co-propietat de *Los sucesos* sembla qu'és del fill d'un ministre que 'l dissapte passat va sortir ab En Romanones del Concell.

A ben segur qu'anaven enrahonant del resultat de la venda d'aquell dia.

Hém demanat més datos *allá dalt* pera poguer anar desenmascarant.

De totes maneres, llógich es pensar que 'ls governants qu'han pagat agitadors a Barcelona, se rescabalin venent periódichs criminalisadors de la societat.

Al temps.

La dona y la societat

Vull, desde avuy, ocupar-me particularment de la dona, y de la dona catalana, ja que portem en nosaltres pensaments elevats que la llei ens obliga a servir eternament dintre 'l nostre esser.

¿Per qué no 'ns es permés portar nostre concurs expontani a les lluytes habituals, a les causes justes que defensen nostres marits, nostres fills, nostres germans?

Se 'ns acusa d'un esprít superficial, y en el curs de nostra vida d'obehir sols a l'impuls del sentiment.

¿Quan hi ha hagut qui 's preocupés seriósament d'atenuar aquestos defectes? ¿Qui s'ha dedicat a aixamplar la volada de nostre esprít? ¿S'ha esfortat algú en inculcar nosaltres qualitats verament sólides?

May. Al contrari. Nos han reclós en els estreits limits de la llar, lluny dels negocis, ocupades esclussivament en quefers casolans. Y ha succehit fatalment lo que era d'esperar. La dona, s'ha donat tota als interessos d'ordre inferior.

Nostre juhí ha anat mimvant, y avuy, apar qu'hagim esdevingut incapaces de

concebir idees amples y generoses, de capir les relacions necessaries qui uneixen l'ordre social a l'ordre privat, ineptes pera comprendre y servir qualsevulla causa filosófica.

Fora dels nostres, no coneixém res, y adhuc ells se 'n enduhen exclusivament nostres aspiracions, car nos veyém confinades en lo cercol migrat de la familia.

La nostra llar, apar que haji d'esser pera nosaltres l'ex del mon, y que fora d'ella res existeixi.

Pera nosaltres, la política era una quimera... y haviem oblidat per complert que tot lo de la vida té d'interessar a la mare de familia.

Ja 'm sembla sentir alsarse resistint contra mes idees, la pública remor dihent que ja tenim en la existencia un lloch prou bell sense necessitat de voler assolir aqueixos somnis.

Es cert; al costat del mon de les idees, tenim el mon dels sentiments; posehim la tendresa qui reposa, y l'amor de la llar qui dona escalf a tots els cors d'una mateixa familia, si la dona es exclusiva y fins egoista en l'afecció sens limits que dona a 'n els seus; y es sempre aqueixa afecció la qui conforta y dona a tots 'l halé necessari pera afrontar alegrement les lluytes de la existencia.

No soch d'aquelles qui volen que la dona s'estanqui en la ignorancia; ans al contrari; desitjo que sia bona y intel·ligent, que son esprít s'illumini de totes les clarors—com digué Molière—; més voldria també que no s'exposés a perdre qualitats reals pera guanyarne d'altres de problemátiques, y sobre tot, que no abandonés may sa missió consoladora. Es tan bella y tan dolça de complir!

Aymo sobre tot, trobar dolceses en la dona intel·ligent. La admiro repenjada al bras del espós, persuasiva y manyaga, conduhintlo en el somni hont vola y aspira la seva ambició.

Mes ahont la veig sublim es ab son fill a la mà, acompanyantlo pas a pas a través el gran laberinte de la vida; senyalantli ab hardidesa el camí qui porta a l'honor, inculcant en aquell cor noble l'amor de les grans causes, la defensa del feble, la esperansa per l'opres.

Quan la mare ha escampat a son voltant totes les flors qu'en son cor germinaven; quan veu sos bells somnis d'antany neixer a la vida, que sos fills son esdevinguts valents, que llurs cors generosos son útils a la causa de tots ¿creureu finida la seva tasca?

No. Es l'obra d'ahir qui comensa, es la seva ànima qui s'entre-obra a les esperances de tot un poble, es ella qui guiará encaire desde lluny, el bras que haurá armat pera la lluyta. Aqueix cor jove s'enfortirá d'un respecte y afecció eternament servats pels desvetllaments maternals, y aspirará a esdevenir l'orgull de sa mare.

Siguém geloses, dones, del lloch al quin tenim dret, sapiguém assaborirlo bé, y estimant nostra familia, obrim nostres cors a la Pàtria; estimém nostres germans, trevallém tots per el triomf de nostra mateixa causa; unint nostres esforços arriba-rém a fer respectar nostres reivindicacions.

MME. DE HAUSSY

Del mal, el menos...

I

—Resalaito quiere que te diga la buenaventura?

—No... aparta...

—Mira que te voy a decir er nombre de un corasonito que etá penando por tus beyos ojo...

—Aul... fes vial...

—No seas orguyoso moreniyo y dame solamente una perrita pá mi churumbelito que te vá a traer suerte...

—Vaja té y guilla...

—Díó te dé salú buen moso y no tengas priesa: Acaso te hace miedo la gitanilla?

—Pó?... cap!

—Pué dame eta mano pá que te diga toa tu suerte...

—Romanos?...?

—No sea incrédulo, resalao, y voy a decirte ora mismito tóo lo que te vá a pasá er viaje que va jaser, er tiempo que ha de vivir y la muerte que vá a tener...

—La mort meva?

—Sí, la que yevas escrita en esta mano!

—En aquestes ratlles?

—Jesú! Jesú!... lo que me dice eta raya!

Pobrecito mío, tu días etán contaos!

Una muerte horrible te etá eperando!...

—Que dius ara?

—Pó la salú de mis niños, te juro que dentro poco una bomba tie que matarte!

—Arri allá!... Embustera!... Malehida siga la gitana!...

II

—Ahont vas Anton tan carregat? casi be no t'havía conegut sota aquest munt de farcells y de malletes!...

—Adeu Joan, que tinch molt tart...

—Pro ahont dimoni vas tant corrents! Qu' es que fas de camalich ó t'estás mudant de casa?

—Rés d'aixó: fujo de Barcelona!

—Y ara?

—Lo que sents, fujo! y no porque m'em-paitin, sinó porque tinch pó!

—Pór de que?

—Ay Joan! ja t'ho diré, pro no t'enri-guis, que jo de moment també m'en vareig-riuer, més a mida que han anat passant els dies, com si fossin corchs que m'rosegues-sin la cervellera, les paraules de la gitana m'han trastornat...

—Anton tu no estás ból de quina gitana m'parles?

—D'aquella que dies passats va llegirme aquí, en el palmell d'aquesta mà, una pla-neta esgarriosa!

—Aixó son falorneis, home!

—Falornias ó no falornies lo cert es que m'han robat la tranquil·litat!

—Pro al capdevall qu' es lo que t' digué la tal gitana?

—Casi res! afigurat: me va donar totes les seguretats, fins jurantmho y tot, que dins de poch jo sería mort per una bomba!

—Caratsus!

—Ja veus porque fujo.

—Y ahont vas?

—Allá dalt!

—Que dius aral si tot justament es allá ahont ara peten!

—Caball pera aixó es que me'n hi vaig, donchs si té que complirse la planeta que m'predigué la gitana que siga *allá dalt* en lloch de Barcelona...

—Pro...

—No hi ha pros que hi valguin: Si 'm maten a Barcelona, no seré més que una de més a afegir a la llarga llista de víctimes de les bombes y després de portarme al clot ab més ó menys acompanyament, la meva dona y els fills quedarán a la miseria y en cambi si tinch la sort de que'm matin *allá dalt*, la desgracia será una catástrofe nacional y les suscripcions, donatius, pensions y rendes vitalicies plourán de totes bandes y...

—Tens rahó Anton! y fins a Romea farán un benefici pintant el cartell de *rojo-gualdo*, no sé si per inspirar més llástima...

CECI

Vaguetats

A través de la patina dels segles y entre els fulls d'or de la nostra Historia, admiro un Corpus de sang, que al passar com una visió fantàsica per la imaginació meva, pren el relleu d'una llegenda épica. Quan extassiat contemplo aquesta visió, reclós en mí, veig desfilarhi l'ànima geganta de tot un poble, d'un poble ferm de ferma voluntat, d'un poble lliure que no pot soportar pacientment y ab estúpida resignació la feixugor de les cadenes, d'un poble que no s'abat y qu'empés per la forsa poderosa de la rahó, s'alsa coratjós, brandant, aferrades als punys, les eynes llibertadores, pera imposarse devant dels tirans; y fruhint les diferents sensacions que'm produheix la visió aquesta, m'apar sentir els clams de llibertat que com un himne vibren en l'espai y al ensemps que secretament, íntimament, admiro la bravesa d'aquells cors y la fermesa de les ànimes aquelles, fondo, fondo de mí, sento una esgarriosa intensa que'm fa pujar les llàgrimes als ulls, enfront d'aquelles riuhades de sang vessada en la lluyta, enfront de totes aquelles energies fallides, devant d'aquells grans temperaments que avans de subjugar a lleys tiràniques, sucumbiren lluytant per la llibertat.

Després, quan tota aquesta visió ha passat per la imaginació meva, prenent el relleu d'una llegenda épica, obro la finestra de ma petita cambra fosca y mon esguart se pert en la ciutat qu' es mou a mes plantes. Y sento també vibrar en l'espai un himne de llibertat, un himne hermos de ger-manor que llenca les goles de les altes-xemeneyes y qu' el vent gronxa suaument esfumantlo, empró quines notes queden arre-lades al cor. Penso en el demá y entre les esperansadores vaguetats, les indefinibles vaguetats de l'esdevenir presento un Corpus gran, un nou Corpus de radiants clars qu' extendrà sobre nosaltres llur cabellera de porpra.

Oh! quin bell despertar aquell matí del Corpus, quin esclat de llum hi presentol els cors s'aixamplarán y 'ls himnes de guerra d'aquells braus quin recort venerarém

eternament, devindran cants de pau y germanor, les riuhades de sang no endoliran el vostre triomf, serà el triomf del treball y del progrés que sols treballant y avensant pot assolir-se...

Quina bella aubada la d'aquell matí del Corpus...!

PETADOR

Tongada de causes

El dissapte passat hi havia senyalades les dues vistes contra *El Poble Català* y LA TRALLA.

La primera no's va celebrar per malaltia del defensor Sr. Cruells. La nostra tampoch, per conformarse ab la petició fiscal de dos mesos y un dia de presó, que ab escreix havia sofert el director responsable.

Are, per aquest mes, LA TRALLA té 'ls següents senyalaments:

Dia 18.—Fulla extraordinaria del 24 Setembre 1905.—Advocat: Sr. LAPORTA.

Dia 25.—Núm. 83. Revisió.—Advocat: Sr. HURTADO.

Dia 28.—Núm. 90. Advocat: Sr. VALLÉS y RIBOT.

Dia 30.—Número Cuba. Revisió.—Advocat: Sr. SANSALVADOR.

Totes aquestes son per Jurats.

Per aquest més ja estarem llestos. No sabem si encare n'hi ha d'altres perquè, de debó, ja hem perdut el compte.

Fins a dilluns, donchs, llegidors de LA TRALLA.

EL PASSAT DIUMENGE

Al dematí

Com molts altres chors y Entitats, el "Chor Infantil Mossèn Cinto," va portar una corona a la tomba del gran poeta. Després la maynada y gran nombre d'acompanyants visitaren nostra Redacció hont un dels alumnes endressà als reunits un parlament explicant l'acte qu'acabaven de realisar y llegí la poesia que, expressament per ell, escrigué nostre volgut amic En Jaume Martí.

Per falta d'espai, no publicuem dita poesia.

A la tarde

Pagant tres pessetes, pera poguer seure, entrarem al Palau de Belles Arts ahont se donava una festa a benefici del Orfanat de Sant Joseph.

Els cartells que, en gran nombre, havien sigut colocats per tots els indrets, feyen esperar un concert de debó.

Y creyen que ho va ser.

Al entrar, haurieu sentit com una senyora de la Junta deya a ses filles que's queixaven de que'l local estava plé:

No ASE nada; os sentareis donde PODRAIS.

Varen tocar unes coses molt boniques, moltíssim, sobretot un *Pizzicati*, de Gillet que donava gust de tant *hermós* y de tant *bén executat*.

També varen cantar molt bé una pila de coses, tanta pila que se n'hauria pogut fer un foc y després *aventar las cenizas*.

Oh y que bé que canten totes aquelles solistes.

Mereixerien ser *solistes* de cant y... de oyents.

Hi havia unes senyoretas Del Rio que'm varen fer enrecordar d'En Riu. De segur que son poch ó molt parents.

De lo millor va ser La Campana del Albat, cantata escrita *exprofeso para este concierto* (de qualsevol cosa en diuen un *concierto*) per el Mtro. Goberna.

Lo qu'es ab aquestes Cantates, no'm gobernarà pas.

El clou signé sens dubte un *Himno a la Caridad escrito exprofeso para este dallon-sas por el Mtro. Casadó y ejecutado por 120 señoritas de ambos sexos*, vuy dir, de *ambos idiomas*. Alló es de primera, espartarrant super abundant, sobrant, sortint, entrant y... fugint.

El gran maestro Casadó ha demostrat qu'ha arribat a la etat de casarse; té mérits contrets ab el gran *Himno a la Caridad*.

Maestro Casadó; para este *Himno*, si que se necesitan alforjas.

Tot lo demás, un bunyol. Se varen cantar quatre cansonetes de la Narcisa Freixas, dirigides pel Mtre. Pujol, que varen fer fàstich.

Es claro; en catalán; ¡qué hástigo! deya una aristócrata.

Y pues, que quieres esperar de un maestro del Orfeón Catalán, li responía su señora mamá...

Y haurien sentit com, mentres se cantaven les xamoses cançons de la Freixas, di-

rigides per En Pujol, la aristocracia xerrava de bo y millor.

En catalán ¡qué hástigo! Oh y de un maestro del Orfeón Catalán, y música premiada en la Fiesta Catalana.

Resultat: un *grraan concierto*, un parell de centes persones y un benefici de quatre pessetes y mitja pera l'Orfanato.

Himno a la Caridad.

Dirém com el pagés: menos tovallons y més pollastre.

Més caritat y menos *Himnos*.

Al vespre

Un verdader concert a La Wagneriana.

Cal qu'en parlem?

Era a La Wagneriana; ja n'hi ha prou; havia de ser un CONCERT.

Total, donchs, del diumenge: matí y vespre: dues escultures de marbre.

Tarde: un munt d'escombraries ahont En Pujol y la Freixas y una trentena de senyoretas que no parlen *cristiano* hi havien deixat unes pedres precioses que 'ls concurren no varen sapiguer veure.

Com poden veureho aquelles senyores que deyen al sortir: *Niña, no t'adelantas* y les altres qu'al tranvia, deyen:

No caberemos. (Històrich).

K. TA. LÁ.

III PATRIA!!!

Mireusels els obrers, mireusel aquest poble que pugna per redimirse, per redressar-se del ensofiment en qu'ha caygut, víctima de mortals cops qu'una ma traydora li donà anys enrera... Ells no parlen d'odis, no parlen de revolucions en que la sanch obrera corre pels carrers. Ells no'n parlen d'armes de mort; no donen crits terestechs de guerra... Ells tenen un sol sentiment en son cor y aquest dona lloch als seus actes: el de fer la patria gran, hermosa, rica y plena... Per aixó s'acoblen en escoles, per ferse dignes de Catalunya, per poguer dir arreu ab lo cap ben alt: "Jo soch català, jo arreu vull escampada la llevor germinadora de la tolerancia, jo soch fill d'una terra gran y molt noble..." Mireusels els obrers, s'acoblen en centres per escoltar l'autorisada paraula dels oradors, aquelles paraules de germanatge que fructiquen al endinzarse en sos cors aixecant un himne a la Llibertat; ¡miréulo ben bé aquest poble! vosaltres polítics sense cor, els que per un plat de lleties vos veneu lo benestar del poble, miréusel el poble català, miréulo aquest jovent, miréulos als obrers catalans de cor, las detesten les paraules que vosaltres vos poseu a la boca.

Ells ab tot fan la revolució, la gran revolució; més la fan d'un modo bellament grandió, la fan... ¡cantant!...

Arreu grapat d'obers s'ajuntan en collades per cantar, unint llurs veus, ab les veus harmonioses y delicades de les donzelles y dels tendres noyets que també anyoren jorns de benhauransa...

Vosaltres els vegereu aquets chors, sentireu aquets cants inspirats per la *Patria* y l'*Amor*, en vostres orelles resonaven los ecos atormentadors de les cançons qu'al esdinzarse en vostre cor—si'n teniu—vos feyen estremir, no ja de goig, com s'extremeixen les ànimes tranquiles y serenes, sino de rabia, de despit, perquè en vostres cervells vos semblaven qu'aquells cants eren crits de venjança contra vosaltres, qu'eran lo cástich que ja anava a preparar-se...

Y aquell home insigne, aquell home que'n moments d'extasis cantava la *Patria*, aquell gran Clavé, també l'haguereu odiat, si y l'odieu encare perquè sa llevor dona fruyts ben profitosos y per aixó heu provat de destruhir la seva obra, perquè aquells cants eren escrits per una ploma impulsada per la *Patria* y 'ls obrers extasiats per llurs mateixes canturies, mogut son cor per aquest sentiment aymen y aymarán encare més a Catalunya.

Més ¡oh, no n'hagueu esment nobles coristes d'eixes serpents verinosos! ¡Canteu sempre, sempre; ompliu els ayres de cants dolcissims, entoneu les cançons que vos cantava vostra mare quan amorosament vos bressava y barrejeu los vostres cants ab els cants de les fàbriques y de la remor del riu y del repich de mall y enclusa y tot junt, tot barrejat ab la eterna cançó de la Natura, fent un grandiosísim concert, saludaré al sol que reixirá esplendit y hermós, expandint llum clara y vivificant, expandint la llibertat, expandint la vida... y ressonará un crit potent com lo tró, joyós com canturia d'aucellet, sortit del fons del cor de tots nosaltres, un ferm crit de

III VISCA CATALUNYA!!!

MANEL CLAUSELLS

Nostres enemichs

Ab motiu de la solidaritat nostres enemichs arremeten contra el Catalanisme ab més sanya que may han empleat contra la República.

Pera aquesta vegada s'ha canbiat de cantarella; el calificatiu de reaccionaris, sembla que ja l'han deixat de recó, per massa gastat y perquè ningú s'ho creu; y are ens acusen de ser enemichs de la península.

Però aquesta gent saben el significat de la paraula enemich? Segurament que no, ja que ella implica un desitj de perjudicar, y nosaltres may hem treballat pera perjudicar a un altre, sino pera'l benefici propi y de tota la humanitat.

Si'ls catalanistes ens proposessim xuclar la sanch y els diners de totes les demás regions; imposar nostres particulars lleys y idioma a altres païssos, ahont resultessin completament exòtiques; procurar que nostra Catalunya visqués ab l'esquena dreita, mantinguda graciosament pels altres; si nostre propòsit fos que 'ls catalans ens repartíssim els empleus del Estat ab complerta exclusió dels naturals d'altres nacionalitats; es a dir, si nostre programa's pogués concretar en el lema d' "Hispania pera els catalans", allavors sí que 'ns podrien motejar d'enemichs de les restants nacions ibèriques; pero no hi ha res d'aixó.

Els catalanistes sols volém disposar de nostres particulars interessos, per medi de la autonomia integral de Catalunya y el reconeixement de la personalitat jurídica catalana, y aixó solzament pot ser calificat de amor a Catalunya, may d'odi pera ningú.

Es que aquets senyors creuen que l'amor a Catalunya es sinònim d'odi als altres? Si es aixís que ho diguin que'ls contestaré.

Ells sí que'l senten l'odi a Catalunya! May, durant les moltes vegades en que hem sigut desatesos y ultratjats pels polítics y per la premsa, han aixecat sa veu en nostra defensa, y en sos discursos may's posen a la boca'l nom de Catalunya, ni tant sols pera cubrir les apariencies.

Per ells sembla que Catalunya ni tant sols existeix; aquella frase d'en Sagasta de que "no hi ha regions", els ha agradat tant, que sembla que se la vulguin fer seva.

Malgrat el tenir nostre idioma amordasat, nostra lligació preterida y estar exclusius de tots els càrrechs públics, tant dels grans com dels petits, com si no fossim prou aptes y dignes pera desempenyarlos; mentres hi ha regions que disfruten de ses particulars lleys, y tenen son particular idioma reconegut com a oficial, may, absolutament may, han combatut als governants pera felshi veure que aixó sembla que indiqui una inquina envers Catalunya. Els catalanistes prediquem la igualtat de totes les regions, y per contes d'acusar als autors y sostenidors de la actual desigualtat, ens acusen a nosaltres.

Nosaltres enemichs de les nacions ibèriques! y ells què son?

Aquets mals catalans, enemichs de Catalunya, per la que may tenen una sola paraula d'amor, y que ab sos fets y ses paraules sols procuren destorbar son desvetllament, a aquets també 'ls hi haurém de preguntar quí son y què's proposen.

Y a aquets altres, lerrouxos petits, que ens han plogut del cel procedents d'altres terres, y que atrets pel ràpit encumbrament del seu mestre, venen a nostra terra a conquerir un fàcil prestigi a expenses de la bona fé y de la pau dels catalans, com els antichs aventurers acudien a América pera acumular ràpides fortunes, també 'ls hi dirém que aquí volém homes que treballin y que Barcelona no es Xauxa.

Y diuen que la Solidaritat se proposa destruhir a n'En Lerroux. ¡Pobrets! No som nosaltres els que l'hem destruhit, ha sigut ell mateix. Ab sos articles *El alma en los labios* y *Mi evangelio*, ha fet més en contra seu y en benefici dels catalanistes, que tota la nostra propaganda. Avuy dia tothom que tingui sentiments liberals y democràtics regoneix que qui tals coses ha escrit sols es digne de figurar entre 'ls reaccionaris, y que son nom y ses doctrines son incompatibles ab la democracia y ab la república.

Y nostre poble es democràtic per essencia, y si de moment qualsevol xerrayre de plassa pública el pot enredar, com que aborreix la mentida, aixís que coneix que l'han enganyat, abandona als expendedors de medicines, que enverinen per contes de curar.

Aquets senyors defensen un mal plet. Si haguessin predicat la tolerancia, el respecte a tots els modos de pensar, la verdadera llibertat, tal vegada seria un altra cosa; pero predicant l'extermini de tots els que pensen diferent del seu amo, cada día se desacreditarán més.

Uns y altres, els que son d'aquí y 'ls que han vingut d'allà, laboren contra nostra llibertat; y de tots junts cal defensarnos.

Are que sembla que un vent de germanor circula per tota la terra catalana, arremeten més fort que may contra 'ls sentiments del poble català; pero també nosaltres hem d'estrenyer nostres rengles y aprestarnos a una enérgica defensa.

Nosaltres som els defensors de Catalunya. Ells sos enemichs. Veyám qui guanyará.

R. I. U.

A n'els catalanistes ens passa una cosa semblant ó igual que a certs homes de l'antigor.

Quan donaven a coneixe quelcóm bo pera la Humanitat els sortien una pila d'entrebanchs.

El mateix Cristófol Colon, descubridor del Nou Mon, fou tractat, com se 'ns tracta a nosaltres perdonám, de boig.

Hi ha la diferencia de que nosaltres som quatre, segons els sabis, y ell era no mes un y que si ell descubrí un nou mon, nosaltres havém descubert la manera de curar el malestar de Catalunya.

ROSENDO CARRAU

(Obrer del Port)

FILOSOFÍES

Pera que un poble pugui fer surar sos ideals, es a dir, pera que un poble pugui triomfar, es necessari, indispensable que aqueix poble existeixi, car si aqueix poble no existeix, si no s'ha format encare aqueix poble, ¿cóm se vol que lluyti y triomfi? Es lo mateix que volguessim qu'una sombra triomfés. Es aixó possible?

En aixó dirá algun dels llegidors ¿donchs no hi ha poble en tota nació?

Jo contesto negativament, no hi ha un poble en tota nació. ¡Ah! si en totes les nacions hi hagués un poble ¡quan diferente seria la sort de la humanitat!

No hi ha poble en totes les nacions, y aqueixa es la més gran qüestió qu'el home deu discutir; aqueix es el més grós problema que l'home deu resoldre; aqueixa es la mes gran empresa que l'home deu assolir.

Quan un país, una nació no té poble, es precis crearlo si's vol assolir un bell triomf.

Y com se crea un poble? per medi de la *unió*: es precis que 'ns fem tots un en una intenció, en un pensament, en una conciencia.

Es precis *unirse* com els bons germans s'uneixen, com s'uneixen la mare y'l fill, com s'uneixen els que's proposen assolir fins idéntichs, com s'uneixen els que bellament s'aymen.

Es precis que hi hagi un vincle que 'ns lligui, una aspiració que 'ns cridi, un convenciment que 'ns apoyi, una rahó, una ànima, una fraternitat, una germanor que 'ns uneixi, que 'ns enmalli com si fossem anelles d'una mateixa cadena.

En cas contrari no hi haurá poble: hi haurá molts ciutadans, empró no hi haurá país: hi haurá molts elements socials, empró no hi haurá societat; hi haurá materials, més no edifici; hi haurá individus humans, empró no hi haurá humanitat. Car les multi tuts no son rahó: el nombre no es prou. Els grans de sorra son molts, son infinits, y ni pensen, ni obren, ni senten, ni esperen, ni triomfen.

Les pessés y els ressorts d'una màquina també están units empró no produheixen, no funcionen sens una forsa motriu. Y aqueixa forsa motriu en el cas de la creació d'un poble, deu esser una idea, una esperansa, un sentiment, un amor.

Els catalans ja la tenim aqueixa idea, aqueixa esperansa, aqueix sentiment, aqueix amor. Comprés está tot en la reivindicació de la personalitat catalana.

Per qué, donchs, homes de bona voluntat, aymadors conscients de Catalunya, no 'ns unim tots, en un sol bloc pera anar contra l'enemich comú? Per qué diferencies de criteri 'ns allunyen y entorpeixen nostres esforços, alegrant als nostres detractors, als nostres tirans? No es una sola la senyera que volém triomfanta? No es un sol el punt ahont volém arribar? Per qué no hi aném tots junts en gran aplech, en grandiosa manifestació, donant al mon mostres de solidaritat y enteresa, de germanor y voluntat? Per qué ha de destorbar el nostre pas la confosa veu de les religions y la remor esclava de corones y gorros-frigis? Quin cas farán els pobles avensats, els que miren el nostre desvetllament y les nostres lluytes, al veure que 'ns empetitím en unes coses tan mesquines, tan baixes? No es una

nostra finalitat? Donchs assolimla, que quan assolida la tinguem, temps hi haurà pera vestir-la de les coloraynes que més ens plasquin.

Unimnos tots en hermosa conjunció, deixem de banda odis personals, si n'hi han; diferències de criteri; Catalunya 'ns ho demana, l'esclava de tants anys nos ho prega; unimnos y units, farem poble, farem humanitat, haurém trobat la forsa motriu qu'ha de fer rodar a Catalunya per les vies del progrés y de la llibertat.

J. CAMP DEL ARPA

FUETADES

Preguem als Srs. Alfons Cortada y Joan Picó que se serveixin passar per aquesta redacció, donchs ens es impossible escriure'ls puig no 'ns diuen la seva adreça.

A Romea s'ha fet una funció a benefici de les víctimes de la bomba d'allà dalt.

Ho trobem molt bé.

A Romea no han fet may cap funció a benefici de les víctimes de les bombes de Barcelona.

Ho trobem molt malament.

Los Sucesos publica un gravat representant a n'En Morral preparant la bomba.

Se veu que 'ls de Los Sucesos estan molt enterats.

Y malgrat aixó encare no n'hi ha cap de pres per encubridor.

De Sant Andreu de Palomar ens diuen lo següent:

Una de les moltes sangoneres que xuclen de la cosa pública 's veu que necessita cosa nova y guarir-se de sa hidrofobia catalanesca.

Aquest insecte tan arrojado 'l presentem al senyor Administrador de Correus de Sant Andreu. ¿El coneix? ¿Ha sentit a parlar del escamoteig de 3 paquets seguits de Tralles?

¿Es que vol fer heroicitats pera ascendir?

Si es aixís inscriu en sa brillant y rápida llista de serveys, la desaparició de dits paquets de més de 60 exemplars cada un.

Salud al esforçado e inconsult servidor de los intereses patrios. ¡Ave Cesar, els trallistes, reverentment te saluden, esperant compungits una nova jazañal!

Hem sapigut que l'Ajuntament de Molins de Rey estant constituït en sessió 'l dia 2 d'aquest mes al vespre envià a buscar al secretari de la Associació Catalanista de dit poble, insultantlo de mala manera y dihentli que si 'l Diluvio tornava a portar res contra l'Ajuntament de dit poble li f..... la cara plena de bofetades y que si no n'hi havia prou li f..... un tret.

El Secretari d'aquell municipi també s'hi va posar en aquelles cues.

Escolti Sr. Batlle de Molins de Rey: ¿ja consten en acta les porques paraules que deixem indicades més amunt ab suspensius? ¿Y ja consta en acta també que 'l Secretari, aquell senyor andalús, se posa en lo que tracta l'Ajuntament, sense que se li demani?

Per nostra part aconsellem al Secretari de la Associació que no fassi cap cas d'aquestos tres tan mal parlats, als quins anunciem desd'are que LA TRALLA posarà un corresponsal a Molins de Rey pera que tinga a be enterar a nosaltres y al públich de la magnífica marxa d'aquell Ajuntament.

Y a nosaltres no 'ns fan por els regidors pinxos ni les seves amenasses.

Ho ters entés Serenit?

Del Diario Universal:

«La Junta de Aranceles realizó anteaer funciones extraordinarias; definió y dogmatizó su definición: Dice: «La lengua catalana es un IDIOMA EXTRANJERO: así los libros escritos en dicho idioma é impresos fuera de España abonarán derechos de introducción...»

El diari fa unes quantes consideracions.

Nosaltres no 'n farem cap.

Sols donarem nostra conformitat a la Junta de Aranceles.

La Correspondencia de dalló, diu:

«O tot el món ha perdut el cap, ó l'hem perdut nosaltres.»

Vol callar, Senyora Correspondencia; no veu que per perdre 'l cap se necessita tenir-ne?

Al vol:

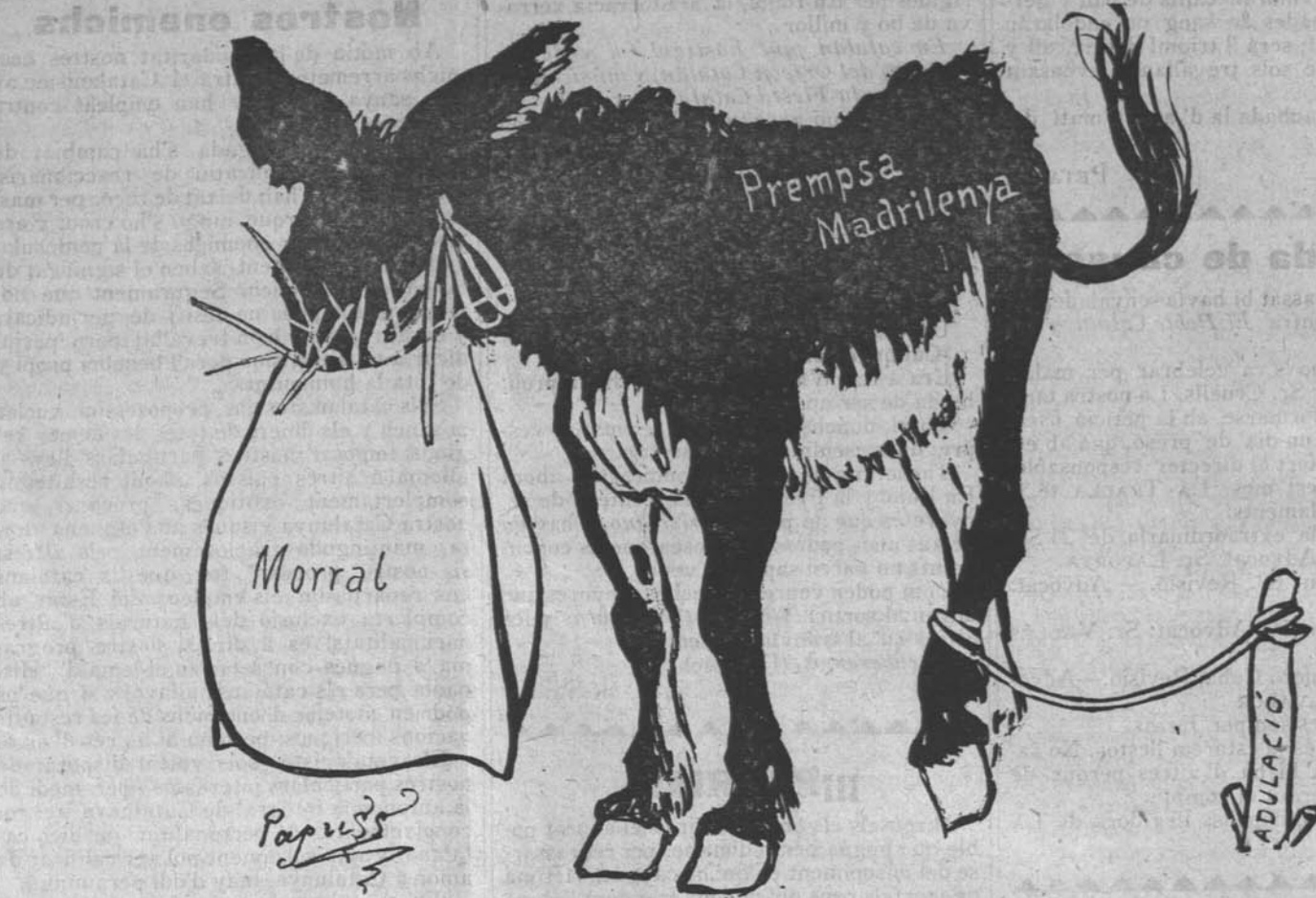
—Sabs Peret? ahir va casarse en Jaume...

—Bomba...!!

—Calla! Si't sent algú del Liberal, demà escamparan que ha esclatat un altre explosiu.

El divendres passat va correr ab insistència per Barcelona, qu' havia sigut tirada a Sabadell una bomba.

A lguns diaris no acertaven d'ahont havia sortit

¡Que bé 'ls hi vá per' no tení de plegá!

el infundio que 's propagava adornat ab detalls y datos esgarriñosos, reveladors de la potencia inventiva del ignorant creador de boles.

Es a dir, ignorant; per nosaltres no. El sensacional infundi va escamparlo un desganat del El Liberal.

Y a la nit van vendres sis exemplars més.

A allà dalt, diu que pera insultar a n'algú, han desterrat terminantment del vocabulari d'insults y grolleries la fina expressió ¡morrall!

Y diu que l'ha substituït l'ignominios calificatiu de ¡catalan!

Está clar que lladren com que fins han suprimit els morralls dels gossos.

Diu En Moret que está resolt a embestir tots els problemes d'importancia etz.

Y nosaltres dihem que estém resolts a no creurel de res.

El dia 8 d'aquet mes telegrafiaven d'allà dalt que En Romanones seria ministre de Gracia y Justicia.

Un coix representant la Justicia espanyola.

Vaya unes coses!

El País diu que 'l Govern nou, com tots, podrá enganyarnos, però mentrestant hem disfrutat un període d'ilusions y esperances.

Si que s'accontenta ab poch El País.

Al menys nosaltres no sortim com ell, enganyats.

Perque de Govern espanyol no 'ns en creyém cap.

Ni podém créurehi.

En Canalejas parlant de la bomba diu que quan el Congrés sigui cridat a judicar els fets, es segur que, sense mengua de la llibertat del pensament y de la propaganda de les doctrines...

No diguis res mes noy, que ja t'entench.

Perque de segur que deu haver sigut sense mengua de la llibertat del pensament y de la propaganda etz., etz., que se 'ns processa y se 'ns tanca a la presó.

Y la llibertat y demés cosetes tan sin mengua. Veritat?

Copiem d'un telegrama:

«Milers de persones han permanescut estacionades devant del Palau, sota un sol abrasador, pera veure la desfilada dels que anaven a la recepció.»

Nosaltres també 'ns hi hauriem estat.

Es clar que sí.

Hi han coses tan monas al món!

Don Miguel de los Santos Oliver ha deixat de ser director del Diario de Barcelona.

Y ab tanta afició que ho feya l'home.

Hasta va deixar la defensa del tema 24 del Congrés de Llengua Catalana, perque li agradava mes escriure en castila.

Y ja veus com t'ho paguen.

Y veste fiant de Srs. d'aquells que porten vestits de coloretts.

S'han separat del Diario de Barcelona 'ls senyors Frederich Rahola, Joan Maragall, Bartomeu Amengual, Arthur Masriera y Bonaventura Bassegoda.

Els felicitem.

Demá passat se celebrará a Martorell un meeting organitzat per la Unió Catalanista, pera inaugurar la Associació Regionalista «Robert» de dita població.

S'están organisant, ademés, actes a Piera, Igualada, Calella, Berga, etz. etz.

En poch temps s'han donat a n'aquesta ciutat dos cassos d'empatxament patrioter. De l'un va serne víctima En Graner, que al darrera de les empreses va tornantse tan mercantil com l'empresari més... empresari, que ja es dir. Aquell cartell de Plassa de Toros podia ilustrar a més de quatre. La gent se coneixen quan els penja la beta. Are, per postres, exhibeix una pelicula de corrida reyal ab cada pet de castanyolas y panderos que, mes que a la Sala Mercé, un sembla que 's trobi en un bodegón del Paralelo. Y encare, al menys, al Soriano hi fan més art.

Que 's recordi En Graner de que ell sigué l'úlich culpable d'una xiulada al Orfeo Catalá perque no va cantar Els Segadors a la funció dedicada a la Cambra de Comers francesa.

L'altre senyor es en Franquesa de Romea a qui tothom coneix y que realment no hauria de conèixer ningú. Quan les diferents vegades que Barcelona ha estat de dol, a Romea no s'han obert may les portes pera una funció benéfica... Are per les víctimes de allí dalt fins s'ha donat una funció fora de temporada...

No volém dirne res més. Hi ha subjectes que fins parlarne fa fástich. Els que s'estimin un xich la dignitat, quan l'any que vé torni a obrirse el Romea ja saben la seva obligació.

Y visca alló!...

Un verdader corista catalá ens diu en atenta lletra, qu'es precis fuetejar a n'En Fontanals el célebre y En Joan Vidal, de les tres classes de vapor, perque varen anar a brincar l'esquena devant dels d'allí dalt.

¡Pobrets! Perdonémlos, que bé prou que 'ls han xiulat.

Agrahim molt les felicitacions rebudes per nostra imparcialitat al publicar íntegre (retocant, solzament les varies faltes d'ortografia que contenia) l'article de Un corista d'En Clavé que diu que 'l periódich no mereix tal distinció.

Sápiquen tots, y 'l corista, que si rebém un altre article explicant el per qué nostre periódich no mereix una medalla Clavé, també 'l publicarem.

Parla en Romanones ab els periodistes:

«He sido tres veces ministro y no quedará descontento sin cartera.

El que no lo ha sido nunca se comprende que lo sea cuando pueda; pero quien ya lo ha sido y tiene categoría, lo es cuando quiere.»

¡Apa, buenas!

¡Tan cojo y ya tan modesto!

El diumenge darrer va celebrarse la inauguració del Foment Autonomista d'Hospitalet, ab un meeting, que 's vegé forsa concorregut. Hi prengueren part, representants de la Unió Catalanista, Lliga Regionalista, El Poble Catalá, Catalunya Federal, el Vis-president y 'l secretari del Foment Autonomista.

El públich, vera representació d'Hospitalet, donchs hi havia en ell elements de totes les classes socials, demostrá sa conformetat ab els principis exposats, aplaudint ab entusiasm a tots els oradors.

Aquestos junt ab les representacions d'entitat y periodistes que assitiren al acte, foren després del acte obsequiats ab un refresch, durant el quin escoltaren el Chor «La Campestre» al quin fou regalat un llas ab les quatre barres.

Felicitem als fundadors y demés socis del Foment Autonomista d'Hospitalet y desitjem llarga vida a la novella entitat.

En Romanones al enterarse de les censuras que de tot arreu s'han dirigit a la policia d'allí dalt ha sentit el seu amor patrio chico ofés, y ab tota la bona fé ens ha dit, que no era just criticarla perque la de Barcelona era tan dolenta com ella.

¡Molt bé! pro tinch qu'avisarlo qu'ha incurrit en un error, puig la nostra policia no es tan dolenta... ¡es pitjor! pero com que d'uns y altres es yosté l'úlich autor, tenim senyor «pota ranca» qu'ha quedat llohit del tot.

Demá dissapte, a les 10 del vespre el Foment Autonomista Catalá celebrará una vetllada en obsequi als periódichs nacionalistes que han sigut perseguits.

Hi están convidades totes les entitats y 'ls diputats autonomistes.

VIC. y ME.

Suscripció

pera una Bandera que onejará a la Catalunya de l'altra vessant del Pirineu, qu'envien les dones catalanes a Mme. de Haussy.

Suma anterior, 36'70 pessetes.

Quotes de 25 céntims

Emilia Sirvent de Pigrau, Dolors Cortés y Roger, M. R. C., Herminia Condeminas Iglesias, Teresa Banús de Guitart, Agna Espuña y Plá, Engracia Juncosa, Enriqueta Sintreu, Teresa Miralles de Torres, Teresa Sans Maristany, Núria Figueras, Sumta Ciuranes, Catarina Figueras, Enriqueta Marcos de Baltá, Judith Tarragó, Josepha Gallinat de Mitjavila, Josepha Mitjavila y Gallinat, Margarida Mercadal de Juliá, Andreua Díez de Soteres, Angela Barneda de Mani, Joaquina Barneda, Rosa Barneda, Maria Rosa Horta, Pepa Magrans de Munné, Carolina Farnac de Crespi, Manuela Ximenis de Viñas, Josepha Saura, Suma total: 43'45 pessetes.

Hi ha molta més llista, que no hi cab.

Imp. LA RENAIXENSA, Xuclá, 13, baixos